

De Minister van Veiligheid en Justitie
Mr. I.W. Opstelten
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Datum
25 juni 2013

Uw kenmerk
385503

Contactpersoon
J.M.A. Timmer

Onderwerp
Advies op het concept-wetsvoorstel aanpassing griffierechten

Geachte heer Opstelten,

Bij brief van 21 mei 2013, met kenmerk 385503, is de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak (hierna: NVvR) namens u om advies gevraagd over het concept-wetsvoorstel aanpassing griffierechten. Dit advies is voorbereid door leden van de vereniging en is vastgesteld door de Wetenschappelijke Commissie van de NVvR.

Strekking wetsvoorstel

Dit wetsvoorstel strekt, blijkens de memorie van toelichting tot een geringe verhoging van de griffierechten als één van de maatregelen om de kwaliteit van de rechtspraak te kunnen blijven garanderen. De uitgangspunten en de structuur van de huidige Wet griffierechten burgerlijke zaken (hierna: Wgbz) en het griffierechtenstelsel van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) blijven hierbij intact.

Advisering

Ondanks het feit dat de meeste tarieven in de Wgbz en de Awb in het voorstel gering stijgen, is er volgens de NVvR toch sprake van een gevaar voor beperking van de toegankelijkheid van het recht. De tarieven voor rechtspersonen stijgen immers wel in grote mate. Een veroordeling van een burger tot betaling van de kosten van een rechtspersoon als wederpartij, kan daardoor grote financiële gevolgen hebben voor deze burger. De burger zal hierdoor bij een geschil met een rechtspersoon de gang naar de rechter mogelijk geen optie achten. Daarnaast zijn de gevolgen voor een burger ook groot wanneer de rechtspersoon het initiatief neemt tot dagvaarden. Als de beslissing van de rechter in een dergelijk geval in het nadeel van de burger uitvalt, ziet deze zich daar bovenop gesteld voor een verplichting tot betaling van de proceskosten van de wederpartij, waaronder het hoge griffierecht. Dit leidt mogelijk tot een disproportioneel zware last. De NVvR merkt daarbij op dat de hardheidsclausule uit het onlangs ingevoerde vijfde lid van art. 237 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering weinig soelaas biedt in de gevallen waarin op de proceshouding van de in de gelijk gestelde partij niets valt aan te merken en het bijvoorbeeld zogenaamde 'erkenteniszaken' betreft.

De relatief sterkere stijging van de tarieven in hoger beroep en cassatie kunnen volgens de NVvR een prikkel vormen om efficiënt te procederen, maar bovenstaand bezwaar ter zake van de mogelijk disproportioneel hoge kosten voor de burger bij een kostenveroordeling, gelden volgens de NVvR ook hier. Daarnaast worden juist in hoger beroep en cassatie regelmatig uitspraken gedaan die een algemeen belang hebben en waarvan ook andere procespartijen kunnen profiteren. Om die reden is het volgens de NVvR redelijk dat een deel van de appel- en cassatierechtspraak uit de financiële middelen van de overheid wordt betaald. De NVvR verwijst hierbij naar haar advies over kostendekkende griffierechten d.d. 30 mei 2011, paragraaf 7. De NVvR verzoekt de minister expliciet aandacht te besteden aan de gevolgen voor natuurlijke personen bij veroordeling in de proceskosten en griffierechten van rechtspersonen bij vorderingen met een beloop in geringe mate boven de € 500 en de mogelijkheid voor de rechter te overwegen om in zodanige gevallen tot matiging over te gaan.

Namens het bestuur van de NVvR,
de Wetenschappelijke Commissie

M.E. de Meijer
voorzitter

